

Detaljerad beskrivning av arbetsmodellen En rättighetsbaserad skola (*Rights Respecting Schools Award, RRSA*)

Vilka faktorer och åtgärder bidrog mest till åtgärdens framgångar?

För att bli en rättighetsbaserad skola måste skolan ompröva sina etiska normer och arbetsmetoder för att se till att de innefattar principerna i FN:s konvention om barnets rättigheter. De skolor som är mest framgångsrika när det gäller att respektera dessa rättigheter är sådana där personalen har möjlighet att ta till sig vår vägledning på ett effektivt sätt, deltar i våra kurser och utnyttjar de omfattande undervisningsresurser som tillhandahålls av Unicef i Storbritannien.

Vilka berörda parter var involverade i att kartlägga behov och i planeringen och utformningen av åtgärden?

För att en skola ska bli en rättighetsbaserad skola måste hela skolgemenskapen – personal och elever i skolan, föräldrar och styrelse – stödja skolans ambitioner.

Vilka deltog i genomförandet av åtgärden?

Det är därför viktigt att hela skolan och i synnerhet rektorn och skolledningen är engagerade i skolans deltagande i arbetsmodellen rättighetsbaserad skola.

Vem har det övergripande ansvaret för genomförandet?

Rektor och skolledning.

På vilket sätt får olika personer som är involverade i genomförandet stöd (t.ex. genom särskild utbildning)?

Den person som ansvarar för arbetsmodellen måste få stöd och ges den tid och de resurser som krävs för att kunna arbeta rättighetsbaserat i praktiken. Personen ska bland annat delta i utbildning på området och sedan förmedla denna utbildning vidare till den övriga personalen.

Vilka hinder har stått i vägen för genomförandet av åtgärden? Hur har de behandlats?

Man har sett till att en erfaren lärare och helst en operativ ledare tar ansvar för programmet.

Vad är det som övervakas?

Det finns tre nivåer: erkännande av åtagandet (*Recognition of Commitment*), nivå 1 och nivå 2. Det kan ta från tre till fyra år att komma upp till nivå 2, som är den högsta nivån som erkänns av Unicef i Storbritannien. Nivå 1 och nivå 2 är giltiga i tre år. Därefter måste skolorna bedömas på nytt.

Vem övervakar och hur?

En grupp professionella rådgivare på olika orter i hela Storbritannien samarbetar nära med skolorna genom att tillhandahålla stöd och utbildning och genom att utföra bedömningar. Gruppen har mycket stor erfarenhet av samarbete i utbildningssektorn, däribland som medlemmar i skolledningen. De arbetar också med bedömare och lärare som är ackrediterade för att kunna ge ett omfattande stöd till skolor över hela landet.

Planeras ytterligare utvärderingar och när kommer resultaten att finnas tillgängliga?

En inspektionsrapport där de mest påtagliga effekterna utvärderas började sammanställas under 2016. Resultaten kommer att publiceras inom kort.

Vilka effekter har åtgärden haft?

Oberoende forskning och återkoppling från skolor visar att arbetsmodellen har en stark inverkan på barn och ungdomar, och på skolan i sin helhet. När principerna och värderingarna i FN:s konvention om barnets rättigheter införs och förstärks under hela skolgången, gagnar det barnen och hela skolgemenskapen. En utvärdering av 31 rättighetsbaserade skolor i England och deras inverkan på barns välbefinnande och resultat bedömdes (Sebba och Robinson, 2010). I utvärderingen kunde man konstatera att lärandet förbättrats i två tredjedelar av de skolor som granskats, både vad gäller närvaro och resultat, vilket också innebar att andelen unga med högst grundskoleutbildning minskade. Undersökningsresultaten fastställdes på grundval av årliga besök i tolv skolor inom fem lokala myndigheter under perioden 2007–2010 och enskilda besök på ytterligare 19 skolor inom tio andra myndigheter i början av 2010. Belägg samlades in genom frågeformulär, diskussioner med elever, kommentarer från besökare, elevarbeten, diskussioner med personal, observationer och bedömningar. I utvärderingen kom man fram till att de flesta rättighetsbaserade skolor hade en betydande inverkan på lärandet och välbefinnandet, vilket bland annat illustreras av följande centrala element:

- Under perioden 2007-2010 förbättrades utbildningsresultaten i åtta av fjorton skolor där mer än 20 % av barnen var berättigade till kostnadsfria skolmältider. I sju av dem steg närvaron och i sex minskade antalet avstängda elever. I tre av de fyra skolor där mer än hälften av eleverna var berättigade till kostnadsfria skolmältider ökade närvaron och utbildningsresultaten och de tidsbestämda avstängningarna minskade.
- Det finns bevis på att närvaron och utbildningsresultaten förbättrats på två tredjedelar av de utvärderade skolorna. Dessa resultat tillskrivs undervisningsklimat som "främjar lärandet".
- Man konstaterade att barn, anställda, styrelsen och vissa föräldrar hade goda kunskaper om FN:s barnkonvention, vilket framgår av "en betydande förändring i beteende och attityder" för att uppnå social delaktighet och mångfald.

- Relationerna mellan och bland personal och elever var mycket positiva. Att lyssna, respektera och visa förståelse för varandra uppgavs vara självklart. Mobbning och bråk förekom i liten utsträckning eller inte alls.
- Barnen angav att de kände att de hade egenmakt och respekterade andras miljö och rättigheter.
- Barn deltog aktivt i beslutsfattande i skolan.
- De vuxna och ungdomarna var överens om att man respekterade varandras rättigheter, vilket skapade ett klimat som främjar lärandet.
- Nästan två tredjedelar av de 31 skolorna förbättrade sina utbildningsresultat under perioden 2007–2010 och knappt hälften av skolorna ökade sina kontextuella mervärdespoäng, även om typiska fluktuationer i dessa poäng från år till år gör tolkningen svår.
- De tidsbestämda avstängningarna minskade i tretton skolor och stabiliserades i ytterligare tre av de 26 skolor för vilka uppgifter fanns tillgängliga. Fem skolor hade inga tidsbestämda avstängningar under perioden.
- Skolledare använde ramen för att skapa ett samband mellan befintliga initiativ, i fråga om t.ex. medborgarskap, initiativ för socialt, psykiskt och affektivt lärande (*Social, Emotional and Affective Learning initiative, SEAL*), hälsosamma skolor (*Healthy Schools*), och "gröna skolor" (*Eco Schools*).

Ytterligare information (webbplats, kontaktperson, e-post, organisationsuppgifter)

Den centrala arbetsgruppen för rättighetsbaserade skolor kan kontaktas på rrsa@unicef.co.uk

Relevanta dokument, bilder eller videoklipp

Slutgiltig utvärderingsrapport från RRSA UK: https://www.unicef.org.uk/rights-respectingschools/wp-content/uploads/sites/4/2014/12/RRSA_Evaluation_Report.pdf

WISE-rapport: *Learning and Well-being: An Agenda for Change*: http://www.wise-qatar.org/sites/default/files/asset/document/wiseresearch-5-eispptu-11_17.pdf

Beskrivning av arbetsmodellen, material och GLP-nätverket på webbplatsen för rättighetsbaserade skolor i Storbritannien: <https://www.unicef.org.uk/rights-respecting-schools/about-the-award/the-rrsa/>

Impact Report 2016 - Rights Respecting Schools Award (RRSA UK)

<https://www.unicef.org.uk/rights-respecting-schools/wp-content/uploads/sites/4/2016/08/Impact-Report.pdf>